

						Te bereiken leeftijd.
Een kind van 56 jaren heeft nog te leven	11.67	of	11 j. en	8 m.	Ongeveer	67.67
" " " 66 " " " " "	8.33	"	8 j. "	4 m.	"	74.33
" " " 76 " " " " "	5.00	"	5 j. "	0 m.	"	81.00
" " " 86 " " " " "	0.00	"	0 j. "	0 m.	"	86.00

Alzoo kunnen wij constateeren, dat de waarschijnlijkheidsleer, die in de levensverzekerings-wetenschap zulk een belangrijke rol speelt, het geesteswerk is van Huygens, terwijl na hem De Witt in zijn bewuste memorie de wijze aanwees, waarop lijfrenten moesten worden berekend. Een waardige medearbeider, die als 't ware de schakel vormde tusschen deze beiden, was Johannes Hudde (1628—1704), de Burgemeester van Amsterdam. Als wiskundige werd en wordt hij hoog gesteld. Dat ook De Witt en de Staten hem als een gezaghebbend man beschouwden, is reeds gebleken door de vermelding, dat de eerste hem verzocht om zijne methode van berekening van lijfrenten na te zien en te beoordeelen. Stond hij dus met De Witt in betrekking, ook met Christiaan Huygens sprak en correspondeerde hij in 1671 over de kansrekening bij het spelen met dobbelsteenen en over de lijfrenten. In een den 18^{den} Augustus 1671 door Hudde aan Huygens geschreven brief werd ingesloten een, gelijk de laatste het noemde, „Tableau de mortalité.” Wat is dit voor een tafel?

Wij weten, en hebben er reeds op gewezen, dat er tegen het jaar 1672 dringende behoefte was aan geld, ten einde den dreigenden vijand het hoofd te kunnen bieden. Ook Amsterdam moest haar deel opbrengen en daarom besloot de regeering aldaar lijfrentenbrieven uit te geven, gelijk ook geschiedde bij de resolutiën van 18 Juli 1672 en 18 Januari 1673. Evenals Delft, naar reeds is gemeld, later rekening zou gaan houden met de levenskansen — al bleef de bepaling er van ook een schatting — zoo deed Amsterdam het reeds thans en werden de koopsommen der lijfrenten van *f* 100 naar de leeftijden vastgesteld. De resolutiën vielen juist in den tijd van het burgemeesterschap van Hudde, zoodat men wel mag aannemen, dat hij de groote man bij het vaststellen der tarieven is geweest. Wanneer wij nu verder weten, dat in 1671 hij aan Huygens de bovengenoemde tabel van afsterving zond, dan wordt het ons duidelijk, dat deze tafel gediend heeft bij de berekeningen der uitgegeven lijfrenten. Het zou te veel plaats innemen, als ik deze tabel in haar geheel wilde opnemen. Hoe zij ingericht was, schreef hij zelf aan Huygens: „De bovenste getallen boven de lijn betekenen de ouderdom der personen, toen op deselve de lijfrenten zijn gekogt, en de reex, onder der selve jaren, de tijd die zij daarna nog geleefd hebben; zo zal uEds. bevinden in d' 1e colom 61 personen, die maar een jaar out waren toen op haar lijf de lijfrenten zijn gekogt, en welke na dat ééne jaar hebben geleefd als in de colom staat uijtgedrukt.”

Lijfrenten, gekogt op d' ouderdom van	Jaren					
	1	2	3	4	5	50
Daarna geleefd	1	1	2	1	0	3
	6	4	2	2	3	8
	6	8	2	2	5	8
	13	11	3	2	5	20
	enz.					